

חנוכה

שפת אמת חנוכה תרל"ה - כתב המהר"ל כי יון רצו להעביר בני ישראל עפ"י החכמה להמשיכן לחכמה חיצונית. ונראה כי יון הוא מלשון אונאה שרצו להטעות את בני ישראל. כי הרבה מקומות יש ביודעי דעת להחליף בין האמת והשקר והוא תלוי בנקודות דקות. אך כל איש ישראל יש בו נקודה דביקות להשי"ת וזה הדעת שניתן לבני" ומזה יכול להכיר האמת ולכך נעשה הנס דחנוכה בשמן כי שמן יש בו סגולה זו שנמשך אחר הפתילה עד טפה אחרונה והמים נשאר בסוף וכן נדמו בני" לשמן כמ"ש זית רענן כו' וכ' במדרש מה שמן אינו מתערב בשאר משקין כמו כן בני ישראל. וזה הי' הישועה בחנוכה כי יונים רצו להטעות בני ישראל בחכמה וע"ז נתברר הדעת שבשורש נפשות בני ישראל למשוך אחר האמת וזה יתרון הדעת על החכמה. והבן כל זה מאוד ועוד יתבאר לפנינו בס"ד: (ליל ה) מה שהיה הנס דחנוכה במנורה כנראה שכל מחשבות היונים הי' לטמא השמן כו'. דהיונים רצו להעביר בני ישראל מהשי"ת ע"י החכמה כי הי' להם התורה שבכתב מפורשת בלשון יונית כדאיתא בגמ' יפת אלקים ליפת כו' דבריו של שם נאמרין בלשון של יפת והתירו שיכתבו בלשון יונית ע"ש. ובמדרש ע"פ אכתוב לו רובי תורתי שביקש מרע"ה שיהי' גם תורה שבע"פ מפורשת והשיבו הקב"ה כמו זר נחשבו שיעתיקו היונים להם ג"כ. רק התורה שבע"פ מה שחכמים משיגים בחכמתם רצון הבורא ית' הוא עדות שאין שייכות לשום אומה להתורה רק בני ישראל. וזהו עצמו מצות הנרות שאין בו טעם דוכי לאורה צריך. וכיון שאין בו טעם והוא חוקה לכן לא יתערב בו זר. רק בני ישראל ע"י אמונתם בהשי"ת וחוקותיו מאמינים כי בודאי יש להם שייכות להאיר לפניו ית' אף שאין משיגין איך ולמה. וכל המצות בביהמ"ק הקרבנות הכל הי' לצורך ולכפרה. אבל הנרות היו רק לעדות ששכינה שורה בישראל כמ"ש בגמ' בנר מערבי. והפי' כיון שהי' דולק בנס ואעפ"כ צוה השי"ת שיבוא זה מבני ישראל א"כ עדות הוא שיש לבני" דביקות אל השי"ת לבד מעשיהם הטובים. וזה ענין נר מערבי שהוא עדות אל התחברות ותערובות שיש לבני ישראל באור השכינה. והכלל כי כל מצוה שאינה נודעת להאדם היא עולה במקום גבוה על גבוה. ולכן מצות מנורה שבני ישראל ידעו נאמנה שאין זה מצד מעשיהם לכן לא שלטה בו מגע נכרי וזה עצמו מ"ש ז"ל חתום בחותמו של כ"ג שהוא חסד עליון שכפי מה שיודעין שאינו בכח מעשיהם אין שולט בו ידי זרים. ולכן המנורה החזיקה יד בני ישראל בגלות יון ובזה נעשה להם הנס כנ"ל:

תרמ"ה - ב"ה בענין נס דנרות שהי' בחנוכה. דאיתא וחושך זה יון שהחשיכה עיניהם של ישראל דאיתא להשכיחם תורתך ולהעבירם מעל חוקי רצונך. כי אור הוא רז ופנימיות התורה ומצות שהוא דביקות בהשי"ת. והם היונים רצו להשכיח העיקר. ומעט חכמה שהי' להם אמרו שאין בתורה. רק חכמה בלבד. וזהו שהחשיכה עיניהם של ישראל שהוא הדעת והחכמה ועירבו בזה החושך. כאשר אמרו לפרש להם התורה יונית. ובאמת עי"ז באין לשכחה כי בפנימיות יש תמיד התחדשות. ולכן נעשה הנקמה בהם בנס דנרות שהאיר הפנימיות והסוד ובאין אל ההתחדשות. ולכך נקרא חנוכה. ומסתמא הי' אז צדיקים גדולים שהבינו זאת החשכות והתערובות שעירבו היונים. וע"ז הוסד הפסוק קוה קויתי ה' ויט אלי כו' ויעלני מבור שאון מטיט ה' ויחן כו' ויתן בפי שיר חדש כו':

ברכות לב: - **תנו רבנן** שנו חכמים בברייתא: **חסידיים הראשונים היו שוהין שעה אחת, ומתפללין שעה אחת, וחוזרין ושוהין שעה אחת.** ומעתה יש לשאול: וכי מאחר ששוהין תשע שעות ביום בתפלה ובהכנות הסמוכות לה (שלוש שעות לכל אחת משלוש התפילות) **תורתם היאך משתמרת** אם אין להם זמן לחזור עליה, **ומלאכתם היאך נעשית?** ומשיבים: **אלא מתוך שחסידיים הם** — זוכים הם שתהא **תורתם משתמרת, ומלאכתן מתברכת.**